

Vi gör studier möjligt.

Budgetunderlag

2026–2028

Utgiftsområde 15 – Studiestöd

CSN

Innehåll

Hemställan	3
Sammanfattning	4
1. Omvärldens krav och förväntningar	5
2. Behov av förstärkt finansiering	8
2.1 CSN:s samlade anslagsyrkanden (Anslag 15 1:8).....	8
3. Sakanslag.....	14
3.1 Studiehjälp m.m. (Anslag 15 1:1).....	14
3.2 Studiemedel m.m. (Anslag 15 1:2).....	16
3.3 Omställningsstudiestöd (Anslag 15 1:3).....	19
3.4 Statens utgifter för räntor på studielån (Anslag 15 1:4).....	21
3.5 Bidrag till kostnader vid viss gymnasieutbildning och vid viss föräldrautbildning i teckenspråk (Anslag 15 1:5).....	23
3.6 Studiestartsstöd (Anslag 15 1:7).....	24
3.7 Återbetalning.....	25
4. Ekonomiska villkor	28
4.1 Översikt över verksamhetens finansiering	28
4.2 Redovisning av inkomster	29
4.3 Verksamhetsinvesteringar	29
4.4 Särskild information om verksamhetsinvesteringar.....	30
4.5 Låneram och räntor för verksamhetsinvesteringar	31
4.6 Räntekontokredit	31
4.7 Övriga krediter i Riksgäldskontoret	32

Hemställan

Centrala studiestödsnämnden (CSN) hemställer för budgetåret 2026 att medel anvisas för följande anslag:

15 1:1	Studiehjälp m.m.	4 557 300 000 kronor
15 1:2	Studiemedel m.m.	19 902 300 000 kronor
15 1:3	Omställningsstudiestöd	1 556 500 000 kronor
15 1:4	Statens utgifter för räntor på studielån	2 783 600 000 kronor
15 1:5	Bidrag till kostnader vid viss gymnasieutbildning och vid viss föräldrautbildning i teckenspråk	41 000 000 kronor
15 1:8	Centrala studiestödsnämnden m.m.	1 212 400 000 kronor

Vidare hemställer CSN om följande för budgetåret 2026

• Räntekontokredit	75 000 000 kronor
• Låneram för anläggningstillgångar	600 000 000 kronor
• Övriga krediter i Riksgäldskontoret	325 500 000 000 kronor

I enlighet med förordningen (2000:605) om årsredovisning och budgetunderlag överlämnar CSN budgetunderlag 2026 – 2028 för utgiftsområde 15 Studiestöd.

Sundsvall den 17 februari 2025

Christina Forsberg
Generaldirektör

Sammanfattning

Ytterligare medel behövs för att Centrala studiestödsnämnden (CSN) på ett fortsatt bra sätt ska kunna leverera effektivt och med hög kvalitet samt enligt förväntningarna från vår uppdragsgivare. CSN framför därmed sammanfattningsvis följande anslagsäskanden för förvaltningsanslaget.

Hållbar handläggning av omställningsstudiestödet

För att CSN ska kunna upprätthålla en hållbar handläggning av omställningsstudiestöd och ge besked innan studiestart även efter 2025 beräknar CSN att medel för administrationen behöver öka med 35,5 miljoner kronor för 2026, 39,3 miljoner kronor för 2027 samt 43,0 miljoner kronor årligen från 2028 och framåt. Genom denna anslagsförstärkning skapas långsiktiga förutsättningar för att kunna hålla rimliga handläggningstider och ge majoriteten besked innan studiestart. Det skapar även en förutsägbarhet för kunderna och samarbetspartners. Om CSN inte tillförs extra medel kommande år kommer antalet kunder som väntar på besked successivt öka igen. Det kommer inte vara möjligt att ge kunderna besked innan studiestart och handläggningstiderna kommer att bli längre. Detta kan i sin tur leda till att intresset för stödet avtar.

Förebygga och bekämpa brott mot välfärdssystemet

Effektivisera administrationen av underrättelser

För att kunna hantera den högre nivån av underrättelser från Utbetalningsmyndigheten (UBM) och andra myndigheter och därmed bidra till att motverka felaktiga utbetalningar behöver CSN utveckla ett ärendehanteringssystem. Utan utökad anslag kommer CSN inte att kunna omhänderta underrättelserna i den utsträckning som behövs för att uppfylla lagkrav och motverka felaktiga utbetalningar. Med anledning av detta hemställer CSN om utökade medel för 2026 med 1,8 miljoner kronor. För 2027 beräknar CSN kostnadsökningarna till 4,8 miljoner kronor och för åren därefter till 3,2 miljoner kronor årligen.

Utveckla informationsutbytet och uppgiftslämnandet till och från andra myndigheter

För att kunna bidra i insatser för att motverka brott mot välfärdssystemet behöver CSN utveckla informationsutbytet och uppgiftslämnande till och från andra myndigheter. Med anledning av detta hemställer CSN om utökade medel för 2026 med 3,4 miljoner kronor. För 2027 beräknar CSN kostnadsökningarna till 9,6 miljoner kronor och för åren därefter till 2,6 miljoner kronor årligen. Utan utökat anslag kan CSN inte utveckla informationsutbyten i den utsträckning som förväntas enligt gällande lagkrav, vilket minskar förutsättningarna att motverka felaktiga utbetalningar och brott mot välfärdssystemen både för CSN och för andra myndigheter.

Genom att CSN ges möjlighet att genomföra ovanstående åtgärder för att förebygga och bekämpa brott mot välfärdssystemet beräknas felaktiga utbetalningar minska med i genomsnitt 25 miljoner kronor årligen.

Anpassa till EU-lagstiftning

På EU-nivå finns ett flertal rättsakter inom digitalisering och data som påverkar Sverige. Syftet med EU-förordningarna och EU-direktiven är att skapa en fungerande och trygg digital miljö inom EU. De delar som främst påverkar CSN är genomförandet av Single Digital Gateway (SDG) och Once Only Principle (OOP) samt eIDAS inklusive digital identitets plånbok (European Digital Identity Wallets). För att göra nödvändiga anpassningar som krävs för att CSN ska uppfylla sina skyldigheter inom unionssamarbetet hemställer CSN därför om utökade medel för 2026 med 11,8 miljoner kronor. För 2027 beräknar CSN de ökade kostnaderna till 23,4 miljoner kronor och för 2028 till 21,9 miljoner kronor. Därefter beräknas kostnaderna att uppgå till 18,6 miljoner kronor årligen. Utan utökat anslag kan CSN inte säkerställa att myndigheten kan genomföra alla insatser som krävs för att CSN ska uppfylla sina skyldigheter inom unionssamarbetet.

CSN:s behov av medelsförstärkningar under åren 2026 – 2028 sammanfattas i tabellen nedan.

Anslagsäskande, anslag 15 1:8 Centrala studiestödsnämnden m.m., ap1, miljoner kronor

År	2024 Utfall	2025 Prognos	2026 Beräknat	2027 Beräknat	2028 Beräknat
Omställningsstudiestöd	-	-	35,5	39,3	43,0
Förebygga och bekämpa brott					
- Underrättelser	-	-	1,8	4,8	3,2
- Informationsutbyten	-	-	3,4	9,6	2,6
Anpassa till EU-lagstiftning	-	-	11,8	23,4	21,9
Summa anslagsäskande	-	-	52,5	77,1	70,7

1. Omvärldens krav och förväntningar

Hög efterfrågan på utbildning och studiestöd

Samhället utvecklas i snabb takt. Utvecklingen ställer höga och delvis nya krav på att människor i Sverige ges möjlighet till kompetensutveckling, både i förhållande till sina egna och samhällets behov. Samtidigt befinner sig svensk ekonomi i en lågkonjunktur. Inflationen tycks nu vara under kontroll, men arbetslösheten bedöms bestå. Förväntad arbetslöshet är 8,2 procent under 2025 för att därefter falla tillbaka.¹ Utöver detta ökar medellivslängden och pensionsåldern höjs.² Både antalet och andelen studerande i åldrar över 45 år har ökat under en 10-årsperiod.³

¹ Konjunkturinstitutet (2024). <https://www.konj.se/publikationer/konjunkturlaget/konjunkturlaget/2024-09-26-lagkonjunkturen-hanger-kvar-langre.html> (hämtat 2024-11-15).

² SFS 2021:394.

³ SCB. Tabell: Befolkningens studiedeltagande.

De årskullar som befinner sig i gymnasieskolan är stora under några år framöver. Aktuella uppgifter om folkmängden visar att ökningen av antalet elever kommer att fortsätta några år till.⁴ En stor andel av varje årskull går vidare till andra studier efter gymnasiet.⁵

Regeringen gör en tillfällig satsning på regionalt yrkesvux och en utökning av den kompletterande pedagogiska utbildningen.⁶ Tidigare har det fattats beslut om en flerårig utbyggnad av yrkeshögskolan.⁷ I budgetpropositionen aviseras dessutom om en översyn av studiestödssystemet.⁸ Utgångspunkterna för översynen ska vara att studiestödet ska vara följligt mot utbildningssystemets och arbetsmarknadens behov.

Mot bakgrund av den snabba samhällsutvecklingen, hög arbetslöshet, ett ökat antal äldre studerande, stora årskullar och regeringens satsningar, bedömer CSN att efterfrågan på utbildning och studiestöd kommer att vara fortsatt hög. Hög efterfrågan på utbildning innebär att många människor, med vitt skilda behov, söker sig till studier.

Översynen av studiestödssystemet och den höga efterfrågan på studiestöd kan ge ett högt förändringstryck inom studiestödsområdet.

Ökande säkerhetsshot

Den organiserade brottsligheten är inte sällan riktad mot välfärdssystemen och beskrivs i dag som omfattande, multikriminell och mångfacetterad. Det kan ta sig uttryck genom affärsupplägg eller otillåten påverkan genom hot, trakasserier, korruption och infiltration. Antalet intrångsförsök mot IT-system har ökat kraftigt de senaste åren och försöken blir allt mer sofistikerade. Ny teknik möjliggör nya typer av brott. De indirekta hoten i omvärlden orsakar säkerhetsrisker och sårbarheter som behöver reduceras och hanteras för att inte äventyra myndighetens verksamhet.

CSN:s verksamhet är helt beroende av en stabil och effektiv IT-produktion. För att klara av att hantera det stora antalet kunder bygger verksamheten på att kunderna i stor utsträckning kan hantera sina ärenden via effektiva e-tjänster. CSN:s verksamhet präglas också av omfattande informationsutbyten och hög integration med andra myndigheter och partners. Det ställer stora krav på CSN:s säkerhetsarbete för att löpande säkra informationen som myndigheten hanterar och att upptäcka och avvärja intrång i CSN:s IT-system.

Brott mot välfärdssystemet ska förebyggas och bekämpas

För att säkra de svenska välfärdssystemen har regeringen intensifierat arbetet för att motverka felaktiga utbetalningar. UBM har inrättats⁹ och flera reformer har beslutats under senaste åren. Exempel på det är lagen och förordningen om uppgiftsskyldighet vid samverkan mot viss organiserad brottslighet¹⁰ och lagen om uppgiftsskyldighet för att motverka felaktiga utbetalningar från välfärdssystemen samt fusk, regelöverträdelse och brottslighet i arbetslivet.¹¹ Ytterligare exempel på regeringens intensifierade arbete är utredningen Ett stärkt och samlat skydd

⁴ Statistiska centralbyrån. Statistikdatabasen – Folkmängden efter ålder och kön. År 1860 – 2021.

⁵ Andersson, F. och Hagsten, E. (2010). Konjunkturkänslighet i efterfrågan på högre utbildning. Ekonomisk debatt nr 8, 2010; Högskoleverket (2009). Samband mellan konjunktur och högskolestudier? Statistisk analys 2009/9; CSN, UHR, UKÄ och SCB 2024. Vägen till högskolestudier – ungdomars perspektiv och val. CSN, rapport 2024:3.

⁶ Prop. 2024/25:1, bet. 2024/25:UbU1, rskr. 2024/25:110.

⁷ Prop. 2023/24:1, bet. 2023/24:UbU1, rskr. 2023/24:103.

⁸ Prop. 2024/25:1. Budgetpropositionen för 2025.

⁹ SOU 2020:35

¹⁰ SFS 2016:774 och SFS 2016:775.

¹¹ SFS 2024:307.

av välfärdssystemet¹² där administrativa sanktionsavgifter samt bidragsspärr ingår som förslag. CSN behöver utveckla och anpassa informationsutbyten och ärendehantering för att kunna uppfylla lagkrav för att ytterligare motverka felaktiga utbetalningar och brott mot välfärdssystemet.

Effektivisering genom digitalisering

Myndigheternas utvecklingsarbete genom digitalisering – på egen hand och i samverkan med andra – är avgörande för att uppnå en högre effektivitet och kvalitet inom statsförvaltningen. Vissa delar kommer att kunna finansieras genom en högre effektivitet inom myndigheten, andra delar ger höjd kvalitet eller effektiviserar statsförvaltningen i stort och behöver finansieras med extra medel.

En förutsättning för en effektiv kundverksamhet och för att klara uppdraget är att CSN har en effektiv och stabil IT-produktion. I och med implementering av omställningsstudiestödet har CSN i vissa delar ett modernare, men också mer omfattande och mer diversifierat IT-stöd. Det kräver mer tid att förvalta och vidareutveckla för att bibehålla en stabil IT-produktion.

Det finns dessutom ett uppdämt behov av verksamhetsutveckling då denna begränsats under flera år som en konsekvens av arbetet med att migrera IT-systemet för studiestöd till en långsiktigt hållbar IT-plattform samt olika reformer såsom omställningsstudiestöd, körkortslån, bättre studiestöd högre upp i åldrarna, enklare verkställighet, studiestartsstöd och ny räntemodell, för att nämna några.

En effekt av begränsad vidareutveckling av IT-stödet är att CSN prioriterat och prioriterar vilka rättningar och uppgraderingar som görs. Över tid gör det IT-stödet mer sårbart och orsakar fler incidenter. Det gör också att reformer och regeländringar kräver omfattande insatser att införa, dels för att CSN har diversifierat IT-stöd, dels då det är ålderdomligt och saknar viss grundläggande funktionalitet.

En annan effekt av begränsad vidareutveckling är att CSN inte har kunnat utveckla den maskinella hanteringen så att den kan hantera förändrade kundgrupper. Det gör att CSN:s maskinella hantering minskar och behovet av manuell hantering ökar, vilket i sin tur gör att CSN får mindre utrymme kvar till utveckling och istället ökade behov av fler medarbetare.

Med anledning av detta pågår arbete med att ta fram en digital färdplan för CSN:s digitala förnyelse. I färdplanen kommer nödvändiga åtgärder samt kostnadsberäkningar för att genomföra dem att redovisas. I nästa års budgetunderlag återkommer CSN med äskningar för att kunna göra förflyttningarna som krävs och som inte kan finansieras med effektiviseringar.

Den nationella infrastrukturens framväxt påverkar CSN i allt högre grad. Istället för att varje offentlig aktör ska utforska ny teknik, exempelvis artificiell intelligens (AI) och utveckla egna lösningar vinner alla på att det finns en sammanhållen infrastruktur som kan användas för att lösa gemensamma behov som skulle bli kostsam om varje offentlig aktör skapar denna själv.

De senaste årens utredningar och remisser inom området visar att myndigheter behöver förbereda sig för en anslutning till en gemensam digital infrastruktur. Detta gäller exempelvis för digital post och kommer troligen även omfatta standarder för betaltjänster. Ett ytterligare exempel är arbetet med säker digital kommunikation (SDK) och grunddata som skapar förutsättningar för att på ett säkert och effektivt sätt utbyta och hantera data inom offentlig förvaltning. Här har myndigheten fått i uppdrag i regleringsbrevet för 2025 att analysera bland annat de ekonomiska förutsättningarna för en framtida anslutning till SDK.

¹² SOU 2023:52

Dessutom behöver myndigheten uppfylla krav enligt EU-förordningar avseende genomförandet av Single Digital Gateway (SDG) och Once Only Principle (OOP). EU:s arbete med digitala plånböcker (European Digital Identity Wallets) kan också komma att påverka CSN. Sammantaget innebär detta att CSN tillsammans med andra kommer att behöva anpassa många IT-stöd för att integrera med den nationella infrastrukturen.¹³ Samarbetet sker bland annat inom eSam, Rådet för korrekta utbetalningar och MUR.¹⁴

CSN har idag en registerlagstiftning som försvårar utbyte av information och välkomnar därför utredningen kring ändringar i myndighetens registerlagstiftning (studiestödsdatalagen¹⁵ och studiestödsdataförordningen¹⁶). Om de föreslagna ändringarna genomförs innebär det att CSN kan utbyta information på elektroniskt och därmed enklare sätt med andra aktörer för att exempelvis förhindra felaktiga utbetalningar. Det kommer att kräva utveckling av IT-system för nya informationsutbyten samt anpassningar i befintliga.

Slutligen bevakar CSN ett antal förslag där myndigheten svarat på remisser. De förslag som beslutas och där CSN behöver genomföra utveckling innebär ökade kostnader. Myndigheten har inte möjlighet att genomföra omfattande investeringar inom befintlig ram utan ytterligare omprioriteringar, vilket kan komma att leda till ett ökat behov av extra medel kommande år. Eftersom osäkerheten är stor kring om, när och hur CSN påverkas av de olika förslagen kan myndigheten i dagsläget inte beräkna kostnaderna eller göra planer för genomförandet.

2. Behov av förstärkt finansiering

2.1 CSN:s samlade anslagsyrkanden (Anslag 15 1:8)

CSN har kostnadsprognoser som överstiger angivna anslagsnivåer för åren 2026 – 2028.

CSN:s anslag har tillfälligt ökat med 50,0 miljoner kronor¹⁷ för 2025 för att ge myndigheten ekonomiska förutsättningar att klara av den stora ärendemängden vad gäller omställningsstudiestödet.

Att säkerställa korrekta utbetalningar är ett prioriterat område för regeringen vilket återspeglas av ett antal nya och ändrade bestämmelser under de senaste åren. För att kunna uppfylla lagkrav och genomföra informationsutbyten med andra berörda myndigheter samt för att omhänderta UBM:s underrättelser behöver myndigheten ett utökat anslag.

För att göra anpassningar till EU-lagstiftning i syfte att skapa en fungerande och trygg digital miljö inom EU behöver myndigheten ett utökat anslag.

För åren 2025 – 2028 är kostnadsprognosen justerad utifrån budgetpropositionen 2025. Tidigare äskningar, utöver de som avser omställningsstudiestödet, som CSN inte fått extra medel för har tagits bort. Även om tidigare äskanden tagits bort så

¹³ Uppdrag till Myndigheten för Digital förvaltning att utreda hur Sveriges digitala infrastruktur bör utvecklas och förvaltas, Fi2024/01455

¹⁴ MUR (Motståndskraft hos utbetalande och rättsvårdande myndigheter) är ett nätverk som startats på Försäkringskassans initiativ och som består av 25 myndigheter och syftet är främst att arbeta förebyggande genom att samverka för att förhindra felaktiga utbetalningar och bidragsbrott.

¹⁵ SFS 2009:287.

¹⁶ SFS 2009:321.

¹⁷ Regleringsbrev för budgetåret 2025 avseende Centrala studiestödsnämnden (U2024/02792 (delvis), U2024/02861)

kvarstår betydande kostnader för CSN motsvarande 27 miljoner kronor årligen för administration, avskrivningar och räntekostnader. De ökade kostnaderna har medfört att CSN fått göra prioriteringar i befintlig verksamhet. Dessutom har CSN fått ökade kostnader till följd av ökade volymer inom studiestödet.

CSN och UBM har den 21 november 2024 (ADM/2024:691) kommit överens om att CSN inte ska vara en teknisk leverantör åt UBM. Detta innebär att tidigare beräknade kostnader¹⁸ för systemutveckling kopplat till teknisk leverantör inte längre kvarstår. Behovet av finansiering via avgiftsintäkter från UBM är därför inte heller längre aktuellt. CSN förutsätter vidare att motsvarande kostnader hos den tekniska leverantör som myndigheten kommer att använda sig av ersätts av UBM.

Tabellen nedan visar anslagsäskanden med anledning av de ökade kostnaderna som CSN kommer att ha under perioden.

Anslagsäskande, anslag 15 1:8 Centrala studiestödsnämnden m.m., ap1, miljoner kronor

År	2024 Utfall	2025 Prognos	2026 Beräknat	2027 Beräknat	2028 Beräknat
Anslag¹	1 159,2	1 204,7	1 159,9	1 169,4	1 186,1
Omställningsstudiestöd	-	-	35,5	39,3	43,0
Förebygga och bekämpa brott					
- Underrättelser	-	-	1,8	4,8	3,2
- Informationsutbyten	-	-	3,4	9,6	2,6
Anpassa till EU-lagstiftning	-	-	11,8	23,4	21,9
Summa anslagsäskande	-	-	52,5	77,1	70,7
Summa utgiftsprognos	1 159,2	1 204,7	1 212,4	1 246,5	1 256,8

¹Anslagsnivåerna för åren 2026 – 2028 bygger på underlag från inrapporteringsystemet Hermes. Anslag för 2024 – 2025 är enligt regleringsbrev.

Hållbar handläggning av omställningsstudiestödet

Administrationen av omställningsstudiestödet har förbättrats och CSN ger nu kunderna snabbare besked om omställningsstudiestöd, jämfört med tidigare. Informationen om ytterligare finansiering i regleringsbrevet¹⁹ för 2025 ger CSN möjlighet att hantera den stora mängd äldre ansökningar från kunder som väntar på besked.

CSN arbetar kontinuerligt med omfördelning av befintliga resurser till omställningsstudiestödet och fortsätter utvecklingen av systemstödet. Utvecklingen av systemstödet planeras pågå till och med 2026. Regeländringarna med ikraftträdande den 1 januari 2025 har möjliggjort utvecklingen av ett mer maskinellt systemstöd och kommer att skapa förutsättningar för att effektivisera handläggningen.

Läget inom handläggningen har, som nämnts ovan, förbättrats vilket gör att utredningen av ärendena förändras. Det är nu exempelvis färre ärenden som avslås på grund av att den sökande har valt att inte påbörja sina studier eller på grund av att den sökande har valt att studera med studiemedel istället. Detta innebär att antalet enklare avslag bedöms minska och att mer tid behöver läggas på utredning av samtliga ansökningar. Sammantaget gör det att behovet av fler medarbetare kvarstår, trots effekterna av regeländringarna med ikraftträdande den 1 januari 2025 och utbyggt systemstöd. Prövningen är komplex och sker fortsatt till stor del manuellt vilket medför behov av fler handläggare. CSN:s framtida

¹⁸ Budgetunderlag 2025-2027 Studiestöd

¹⁹ Regleringsbrev för budgetåret 2025 avseende Centrala studiestödsnämnden (U2024/02792 (delvis), U2024/02861)

förmåga att ge majoriteten av kunderna besked innan studiestart påverkas även av yttre förutsättningar som myndigheten inte råår över. I dagsläget påverkas CSN:s handläggningstid negativt av Försäkringskassans handläggningstid avseende fastställande av årlig inkomst för de sökande. Om Försäkringskassan inte lyckas möta den ursprungliga överenskommelsen på 7 dagars handläggningstid kommer det leda till längre väntetider för kunderna som försvårar målsättningen att ge kunderna besked innan studiestart.

För 2026 uppgår sakanlaget preliminärt till 7 339 miljoner kronor och för 2027 till 7 751 miljoner kronor. CSN bedömer att med nuvarande kundinströmning och andel sökande som uppfyller villkoren samt utifrån myndighetens ekonomiska förutsättningar för 2026 och 2027 kommer 1 556 respektive 1 273 miljoner kronor att nyttjas. Detta beskrivs mer utförligt i avsnitt 3.3 Omställningsstudiestöd (Anslag 15 1:3). Många ansöker fortsatt om omställningsstudiestöd trots att de inte uppfyller kraven. Detta innebär att en stor mängd sökande även fortsättningsvis kommer att få avslag. CSN arbetar löpande med att förbättra och målgruppsanpassa informationen i syfte att få in mer kompletta ansökningar. Även om handläggningssituationen fortsätter att förbättras är det ännu för få ansökningar som ger effekten att hela anslaget nyttjas.

CSN har gjort en revidering av kommande års kostnadsökningar för administrationen för åren 2026 – 2028. Utifrån de kunskaper CSN nu har gällande inflödet av ansökningar, andel beviljade kunder samt genomsnittliga utbetalda belopp per kund är myndighetens bedömning att det potentiella kundunderlaget inte är tillräckligt för att nyttja hela sakanlaget. Hänsyn har även tagits till regeländringarna med ett ikraftträdande den 1 januari 2025, en ökad effektivitet i handläggningen, fortsatt IT-utveckling av handlägningsstödet samt en årlig kundökning.

Även om sakanlaget sannolikt inte kommer att nyttjas fullt ut, bedöms antalet ansökningar öka under perioden 2026 – 2028. För att kunna ge besked innan studiestart efter 2025 hemställer CSN om en mer långsiktig anslagsförstärkning på 35,5 miljoner kronor 2026, 39,3 miljoner kronor 2027 och 43,0 miljoner kronor årligen från 2028 och framåt. Genom denna anslagsförstärkning skapas långsiktiga förutsättningar för att kunna hålla rimliga handläggningstider och ge majoriteten besked innan studiestart. Det skapar även en förutsägbarhet för kunderna och samarbetspartners samt möjliggör att en högre del av sakanlaget kan nyttjas. Detta beskrivs mer utförligt i avsnitt 3.3 Omställningsstudiestöd (Anslag 15 1:3). Om antalet inkomna ansökningar ökar mer än prognostiserat kommer kostnaden för administrationen att öka om CSN ska kunna ge majoriteten besked innan studiestart.

Konsekvens om CSN inte får finansiering för administration

Om CSN inte tillförs extra medel för administration av omställningsstudiestödet kommande år kommer mängden kunder som väntar på besked successivt öka igen. Det kommer inte vara möjligt att ge kunderna besked innan studiestart och handläggningstiderna kommer att bli längre. Detta kan i sin tur leda till att intresset för stödet avtar.

Förebygga och bekämpa brott mot välfärdssystemet

Effektivisera administrationen av underrättelser

I och med UBM:s verksamhet med dataanalys och granskning får CSN underrättelser från UBM. De medel CSN fått i ökat förvaltningsanslag för hanteringen av underrättelserna tillåter endast en analys av mycket få (150 st) underrättelser med manuell hantering. UBM planerar framåt att intensifiera sitt arbete med underrättelser vilket gör att vår förmåga att hantera underrättelser inte räcker till från 2027 för att hantera de volymer UBM nu signalerar för kommande år. Utöver detta utökas uppgiftslämningskyldigheten mellan myndigheter vilket genererar fler underrättelser även från andra myndigheter.

För att kunna hantera fler underrättelser behöver CSN utveckla ett ärendehanteringssystem. Ett ärendehanteringssystem bidrar till att fler underrättelser kan analyseras och att hanteringen blir hållbar, säker och kostnadseffektiv. Med hjälp av ett ärendehanteringssystem kan CSN möta ett ökat inflöde av underrättelser och utöka kontrollverksamheten på ett effektivt och rättssäkert sätt. Möjligheterna att minska de felaktiga utbetalningarna förbättras ytterligare.

För att effektivisera ärendehantering kring underrättelser från UBM och uppgiftslämnande från andra, hemställer CSN om utökade medel för 2026 med 1,8 miljoner kronor. För 2027 beräknar CSN kostnadsökningarna till 4,8 miljoner kronor och för åren därefter till 3,2 miljoner kronor årligen.

När ärendehanteringssystemet är utvecklat kan CSN, med en viss ökning av administrativa medel, utöka den proaktiva kontrollverksamheten ännu ett steg. De monetära effekterna för statskassan kan därmed öka ytterligare. Den administrativa kostnaden för att fullt ut nyttja ett utvecklat system behöver utredas vidare och ingår inte i aktuell äskning. CSN avser att återkomma med äskning av administrativa medel för en utökad kontrollverksamhet i kommande års budgetunderlag.

Utveckla informationsutbytet och uppgiftslämnandet till och från andra myndigheter

Ett prioriterat område för regeringen och för CSN är att säkerställa korrekta utbetalningar och motverka bidragsbrott och organiserad brottslighet. Detta sker bland annat genom olika typer av kontroller och genom att hjälpa kunden att göra rätt. Det sker även i samverkan till exempel i samarbetet inom MUR-nätverket och genom utbyte av data med andra myndigheter.

CSN behöver göra anpassningar i IT-stöd med anledning av ett antal förändringar i lagstiftningen kring informationsutbyten, inklusive de aviserade förändringarna i studiestödsdatalagen. Exempel på det är lagen och förordningen om uppgiftsskyldighet vid samverkan mot viss organiserad brottslighet²⁰ och lagen om uppgiftsskyldighet för att motverka felaktiga utbetalningar från välfärdssystemen samt fusk, regelöverträdelser och brottslighet i arbetslivet.²¹ Hittills har CSN inte kunnat genomföra alla anpassningar till förändrad lagstiftning eftersom myndigheten avvaktat ändringar i registerlagstiftningen. Kommande ändringar i registerlagstiftning ger förutsättningar att utveckla digitala informationsutbyten för att uppfylla lagkraven men detta ryms inte inom nuvarande ramar.

Nuvarande informationsutbyten är gjorda i föråldrade IT-lösningar eller med manuella lösningar. Dessa är inte kostnadseffektiva och långsiktigt hållbara och möter inte heller andra aktörers behov och förväntningar. Flera informationsutbyten behöver därför moderniseras och anpassas till gemensamma standards för att förhindra eller snabbare fånga upp felaktiga utbetalningar. Genom att införa generella lösningar med fråga- och svarfunktionalitet i realtid (idag använder CSN gammal teknik som bygger på kontroller en gång per dygn) kan CSN snabbare fånga upp felaktiga utbetalningar.

För att kunna uppfylla lagkrav, effektivisera och utveckla informationsutbytet och uppgiftslämnandet med andra myndigheter, hemställer CSN om utökade medel för 2026 med 3,4 miljoner kronor. För 2027 beräknar CSN kostnadsökningarna till 9,6 miljoner kronor och för åren därefter till 2,6 miljoner kronor årligen.

Att utveckla ett ärendehanteringssystem för hantering av underrättelser ger CSN förutsättningar att utöka kontrollverksamheten. Utvecklade informationsutbyten skapar effekter i form av minskad administration för manuellt uppgiftslämnande för såväl CSN som för andra parter.

Sammantaget beräknas de föreslagna åtgärderna minska felaktiga utbetalningar med 25 miljoner kronor årligen från och med 2028. Genom att hantera underrättelserna i anslutning till när den felaktiga utbetalningen sker kan CSN förhindra kommande felaktiga utbetalningar i högre utsträckning än idag. Idag kontrolleras inkomsten i efterhand. Då CSN är en förskottsutbetalande myndighet innebär möjligheten till tidigare kontroller att fler felaktiga utbetalningar kan förhindras. Utöver de monetära effekterna för staten ger det effekter för kunden genom att de får tidigare besked om de felaktiga utbetalningarna. Det ökar sannolikheten för att eventuella återkrav kan betalas tillbaka och minskar risken för att kunden hamnar hos Kronofogdemyndigheten.

Konsekvens om CSN inte får finansiering

Om CSN inte har ett effektivt ärendehanteringssystem för underrättelser och uppgiftslämnande kommer hanteringen att förbli helt manuell. Detta innebär att CSN inte kommer att kunna hantera den aviserade mängden underrättelserna inom rimlig tid, vilket ökar risken för felaktiga utbetalningar och bidragsbrott. Utan utökad anslag kan CSN inte heller analysera underrättelserna i den utsträckning som behövs för att uppfylla lagkrav och motverka felaktiga utbetalningar.

Om CSN inte får finansiering för ett ökat informationsutbyte kan CSN inte bidra till den gemensamma utvecklingen i den utsträckning som förväntas. Detta minskar förutsättningarna att motverka felaktiga utbetalningar och brott mot välfärdssystemen både för CSN och för andra myndigheter.

²⁰ SFS 2016:774 och SFS 2016:775.

²¹ SFS 2024:307.

Åtgärder för att genomföra eventuella anpassningar kring administrativa sanktionsavgifter samt bidragsspärr ingår inte i äskningen eftersom CSN behöver avvakta den kommande utredningens förslag för att bedöma omfattningen.

Anpassningar till EU-lagstiftning

På EU-nivå finns flertalet rättsakter inom digitalisering och data som påverkar Sverige. Syftet med EU-förordningarna och EU-direktiven är att skapa en fungerande och trygg digital miljö inom EU.

De delar som påverkar CSN är främst genomförandet av Single Digital Gateway (SDG) och Once Only Principle (OOP) samt eIDAS²² inklusive digital identitets plånbok (European Digital Identity Wallets).

CSN omfattas av EU-förordningen Single Digital Gateway (SDG) där samtliga delar är i kraft sedan den 12 december 2023 och som behörig myndighet är CSN skyldig att tillgängliggöra information och förfaranden enligt förordningen. Myndigheten ska säkerställa att onlineförfaranden inom sina ansvarsområden är icke-diskriminerande i enlighet med kraven i förordningen. Bevis ska utbytas via det EU-gemensamma tekniska systemet (Once-Only Technical System; OOTS).

Den uppdaterade eIDAS-förordningen började gälla den 20 maj 2024, men flera delar av förordningen kommer att införas successivt. En central förpliktelse i den reviderade förordningen är att alla EU-medlemsstater ska erbjuda en digital identitetsplånbok som uppfyller kraven i förordningen senast två år efter att de tekniska genomförandeakterna har färdigställts, vilket kan ske tidigast 2026. De tekniska genomförandeakter som kompletterar eIDAS-förordningen är fortfarande under beredning. Bestämmelserna i eIDAS2 ställer också krav på att medlemsstaterna ska säkerställa otvetydig identitetsmatchning för fysiska personer som använder elektronisk identifiering eller europeiska digitala identitetsplånböcker.

Sammantaget behöver CSN göra anpassningar IT-system för att kunna hantera bevisutbyten, identitetsmatchning och digital plånbok under de kommande åren. Eftersom arbete pågår på både EU- och nationell nivå med att implementera rättsakterna är det svårt att bedöma omfattningen av arbetet som CSN ska göra under 2026 – 2028. Då det finns utestående frågor har CSN svårt att utreda konsekvenserna och kostnaderna till fullo. Samtidigt är extra anslag nödvändigt för att myndigheten ska kunna göra anpassningarna.

För att kunna uppfylla lagkrav och vara en del av den digitala miljön inom EU hemställer CSN därför om utökade medel för 2026 med 11,8 miljoner kronor. För 2027 beräknar CSN de ökade kostnaderna till 23,4 miljoner kronor och för 2028 till 21,9 miljoner kronor. Därefter beräknas kostnaderna att uppgå till 18,6 miljoner kronor årligen.

Konsekvens om CSN inte får finansiering

Om CSN inte får finansiering för anpassningar till EU:s rättsakter kan CSN inte säkerställa att myndigheten kan genomföra alla insatser som krävs för att CSN ska uppfylla sina skyldigheter inom unionssamarbetet.

²² Europaparlamentets och rådets förordning (EU) nr 910/2014 med senaste ändring senaste ändringen av eIDAS-förordningen (Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2024/1183

3. Sakanslag

3.1 Studiehjälp m.m. (Anslag 15 1:1)

Anslagsbelastning

Studiehjälp består av studiebidrag, extra tillägg, inackorderingstillägg, ersättning för dagliga resor för svenska elever utomlands och kostnadsersättning till elever i gymnasial lärlingsutbildning.

Anslagsförbrukning, miljoner kronor, 2024 – 2028

År	2024 Utfall	2025 Prognos	2026 Beräknat	2027 Beräknat	2028 Beräknat
Studiebidrag	4 112,7	4 186,4	4 242,1	4 293,9	4 293,7
Extra tillägg	31,9	25,0	19,9	14,6	14,3
Inackorderingstillägg	66,7	65,5	65,5	64,6	63,7
Ersättning för dagliga resor	0,2	0,3	0,3	0,3	0,3
Lärlingsersättning	139,2	220,7	229,6	234,0	238,4
Summa¹	4 352,0	4 497,9	4 557,3	4 607,3	4 610,4

¹Utfallet för år 2024 har hämtats från ekonomisystemet. De enskilda beloppen per stödform är hämtade från studiehjälpens produktionssystem, varför det förekommer skillnader vid summeringen.

Antal elever med studiehjälp, 2024 – 2028

År	2024 Utfall	2025 Prognos	2026 Beräknat	2027 Beräknat	2028 Beräknat
Antal elever	455 315	463 600	470 500	473 500	474 400

Studiebidrag

Prognosen över antalet elever med studiebidrag bygger på uppgifter från Statistiska centralbyrån (SCB). Enligt SCB:s befolkningsframskrivningar kommer det totala antalet 16–20-åringar att öka successivt perioden 2025 – 2028. Även CSN:s prognos över antalet elever med studiebidrag påverkas av större årskullar. För respektive ålder (16–20 år) har CSN beräknat andelen och antalet med studiebidrag.

Antal elever med studiebidrag, 2024 – 2028

År	2024 Utfall	2025 Prognos	2026 Beräknat	2027 Beräknat	2028 Beräknat
Antal elever	454 913	463 200	470 100	473 100	474 000

Studiebidraget utbetalas normalt under 10 månader per år. Det maximala beloppet per elev i studiebidrag är 12 500 kronor. Det genomsnittliga beloppet per elev blir lägre än maxbeloppet, främst beroende på att många elever inte läser med studiebidrag under hela året. De genomsnittsbelopp CSN använder i prognoserna är beräknade med hjälp av nyttjandegrader för respektive ålder, som är hämtade från tidigare utfallsdata.

Studiebidraget lämnas först från och med kvartalet efter det att den studerande fyllt 16 år. Det innebär att hälften av en årskull elever som börjar gymnasieskolan inte alls får studiebidrag eller enbart får studiebidrag under delar av sin första termin i gymnasieskolan.

Utflyde av studiebidrag, miljoner kronor, 2024 – 2028

År	2024 Utfall	2025 Prognos	2026 Beräknat	2027 Beräknat	2028 Beräknat
Studiebidrag	4 112,7	4 186,4	4 242,1	4 293,9	4 293,7

Extra tillägg

Det inkomstprövade extra tillägget lämnades 2024 till 5 400 elever, vilket är en minskning med 2 300 elever jämfört med 2023. Det var även en minskning av andelen med extra tillägg i förhållande till studerande med studiebidrag.

Redan 2019 skedde ett trendbrott när antalet och andelen elever som fick extra tillägg minskade något, efter många års ökning. Perioden 2020 – 2024 var minskningen betydligt större. Utvecklingen har sannolikt ett samband med invandringen till Sverige och den stora flyktingmottagningen 2015, särskilt antalet ensamkommande flyktingbarn påverkar utflödet av extra tillägg. Under perioden 2025 – 2028 beräknar CSN en fortsatt nedgång, men med relativt liten minskning av antalet elever med extra tillägg.

Antal elever med extra tillägg, 2024 – 2028

År	2024 Utfall	2025 Prognos	2026 Beräknat	2027 Beräknat	2028 Beräknat
Antal elever	5 390	4 300	3 400	2 500	2 450

Extra tillägg lämnas med 855, 570 eller 285 kronor per månad. Inkomstgränserna och beloppen har varit oförändrade sedan den 1 juli 1994. En hög andel elever är berättigade till det högsta bidraget på grund av mycket låga familjeinkomster. Av dem som fick extra tillägg återfanns 91 procent i den grupp som fick det högsta beloppet.

Utflöde av extra tillägg, miljoner kronor, 2024 – 2028

År	2024 Utfall	2025 Prognos	2026 Beräknat	2027 Beräknat	2028 Beräknat
Extra tillägg	31,9	25,0	19,9	14,6	14,3

Inackorderingstillägg

Inackorderingstilläggets storlek varierar mellan 1 190 och 2 350 kronor per månad beroende på avståndet mellan föräldrahemmet och skolan. Under 2024 har 7 200 elever beviljats inackorderingstillägg, vilket är en marginell minskning jämfört med 2023.

Under perioden 2025 – 2028 beräknas antalet elever med inackorderingstillägg vara relativt oförändrad. Andelen av elever som erhåller inackorderingstillägg minskar. Prognosen av antalet elever med inackorderingstillägg är även kopplad till utvecklingen för det totala antalet med studiehjälp och andelen vid friskolor.

Antal elever med inackorderingstillägg, 2024 – 2028

År	2024 Utfall	2025 Prognos	2026 Beräknat	2027 Beräknat	2028 Beräknat
Antal elever	7 151	7 200	7 200	7 100	7 000

Utflöde av inackorderingstillägg, miljoner kronor, 2024 – 2028

År	2024 Utfall	2025 Prognos	2026 Beräknat	2027 Beräknat	2028 Beräknat
Inackorderingstillägg	66,7	65,5	65,5	64,6	63,7

Studiehjälp för utlandsstudier

Utgifterna för studiebidrag, extra tillägg och inackorderingstillägg utomlands ingår i ovan beräknade utflöden. Därutöver utbetalas cirka 250 000 kronor per år i ersättning för dagliga resor. År 2024 fick 1 400 elever studiebidrag utbetalt, 300 elever inackorderingstillägg och endast ett fåtal får extra tillägg och ersättning för dagliga resor.

Kostnadsersättning till elever i gymnasial lärlingsutbildning (lärlingsersättning)

Studerande som går på en lärlingsutbildning inom gymnasieskolan har möjlighet att ansöka om lärlingsersättning. Lärlingsersättningen kan, från och med år 2025, maximalt utbetalas med 1 500 kronor per månad i nio månader under året. Det är en höjning med 500 kronor per månad jämfört med 2024. Under 2024 har 23 600 elever beviljats lärlingsersättning. Det är en ökning med 1 300 personer jämfört med 2023. Prognosen är att antalet elever med lärlingsersättning fortsätter att öka, bland annat eftersom antalet 16–20-åringar blir fler under prognosperioden.

Antal elever med lärlingsersättning, 2024 – 2028

År	2024 Utfall	2025 Prognos	2026 Beräknat	2027 Beräknat	2028 Beräknat
Antal elever	23 638	25 000	26 000	26 500	27 000

Utflyde av lärlingsersättning, miljoner kronor, 2024 – 2028

År	2024 Utfall	2025 Prognos	2026 Beräknat	2027 Beräknat	2028 Beräknat
Lärlingsersättning	139,2	220,7	229,6	234,0	238,4

3.2 Studiemedel m.m. (Anslag 15 1:2)

Anslaget är uppdelat i fyra anslagsposter: generellt bidrag, högre bidrag, tilläggsbidrag och statlig ålderspensionsavgift för studiebidrag. Det generella bidraget är styrt av rättigheter, medan det högre bidraget beviljas inom de ekonomiska ramar som finns. Studiemedel i form av lån belastar inte anslaget och redovisas därför under anslaget 'Statens utgifter för studiemedelsräntor'.

Anslagsbelastning

Anslagsbelastningen är främst beroende av antalet studerande. För varje tusental studerande med generellt bidrag som det faktiska antalet avviker från prognosen ökar eller minskar anslagsbelastningen med 44 miljoner kronor per år. Motsvarande siffra för studerande med högre bidraget uppgår till 84 miljoner kronor per år.

Anslagsförbrukning, miljoner kronor, 2024 – 2028

År	2024 Utfall	2025 Prognos	2026 Beräknat	2027 Beräknat	2028 Beräknat
Generellt bidrag	13 231,8	13 959,5	13 976,2	14 054,5	14 337,0
Högre bidrag	2 035,9	1 914,5	1 634,6	1 571,2	1 594,9
Tilläggsbidrag	646,6	697,0	685,0	690,0	709,0
Pensionsavgifter	3 635,7	3 655,8	3 606,4	3 762,2	3 936,4
Anslagsförbrukning	19 550,0	20 226,7	19 902,3	20 077,9	20 577,2

Även prisbasbeloppets utveckling har betydelse för anslagsbelastningen. För varje hundratals kronor som basbeloppet avviker från prognos ökar eller minskar anslagsbelastningen med 38 miljoner kronor år 2026. Förändringen varierar något beroende på avrundningseffekter.

Antal stödtagare

I prognosen över antalet studerande med studiemedel har CSN utgått från volymerna från andra halvåret 2024. Därefter har medräknats att vissa utbildningsplatser upphör medan andra tillkommer under prognosperioden, främst inom yrkeshögskolan samt regionalt yrkesvux. CSN har beaktat att

arbetslösheten förväntas minska under perioden 2026 – 2028, enligt prognos från Konjunkturinstitutet. CSN har även tagit hänsyn till den demografiska utvecklingen under prognosperioden.

Prognosen innebär en minskning av antalet studiemedelstagare på grundskole- och gymnasienivå medan volymerna däremot beräknas öka på eftergymnasial nivå inledningsvis.

Antal personer med studiemedel, 2024 – 2028

År	2024 Utfall	2025 Prognos	2026 Beräknat	2027 Beräknat	2028 Beräknat
Grundskole- och gymnasiestudier	141 751	142 000	138 000	136 000	135 000
Eftergymnasiala studier	397 026	403 000	407 000	405 000	404 000
Utlandsstudier	25 882	26 500	27 000	27 300	27 500
Totalt (Netto) ¹	529 744	536 000	536 000	532 000	530 000

¹ Nettoräknat antal. En person kan förekomma både utomlands och som studerande i Sverige samt på flera studienivåer under året, men totalsumman är nettoräknad. Det vill säga en person förekommer bara en gång i totalsiffran.

Genomsnittsbelopp

Beräkningen av genomsnittsbeloppen under prognosperioden grundas på nyttjandegraden från 2024, det vill säga den andel av maxbeloppet som de studerande faktiskt utnyttjat. Nyttjandegraden beror främst på studietakten och studietidens längd. Maxbeloppet och därmed genomsnittsbeloppets storlek påverkas även av prisbasbeloppet. År 2025 höjdes prisbasbeloppet med 1 500 kronor.

Högre bidrag

Anslagsposten för högre bidrag är uppdelad i olika delposter:

- Delpost 2.2 för dem som studerar för att nå grundskole- eller gymnasiekompetens
- Delpost 2.3 för studerande som repetitionsläser på grundskolenivå
- Delpost 2.5 för arbetslösa ungdomar i åldrarna 20 – 24 som saknar fullständig grundskole- eller gymnasieutbildning
- Delpost 2.7 för studerande på kompletterande pedagogisk utbildning (KPU), som leder till ämneslärarexamen
- Delpost 2.8 för studerande i åldrarna 20–24 år som läser vidare efter introduktionsprogram i gymnasieskolan, och som beviljats det högre bidraget innan 1 februari 2024 eller enligt övergångsregler.

I budgetpropositionen (prop. 2024/25:1) finns en effektivisering av det högre bidraget genom att anslagsmedlen för det högre bidraget minskas i två steg under prognosperioden. För delpost 2.2 prognostiserar CSN därför minskande volymer och fullt nyttjande av de pengar som tilldelas.

För delpost 2.3 (repetitionsstudier på grundskolenivå) utgår prognosen ifrån utfallet andra halvåret 2024. Under prognosperioden beräknas en viss volymnedgång till följd av att arbetslösheten förväntas minska.

Delposten 2.5 belastas inte längre av utgifter för studerande från introduktionsprogram. För den kvarstående målgruppen, i form av personer från jobbgaranti eller jobb- och utvecklingsgarantin, har beräknats en mindre volymminskning till följd av utvecklingen på arbetsmarknaden.

För delpost 2.7 utgår prognosen ifrån utfallet andra halvåret 2024. Därefter beräknas volymen öka något till följd av den satsning som görs på utökad försöksverksamhet med kort kompletterande pedagogisk utbildning.

För delpost 2.8 beräknas utgifterna bli relativt små. Möjligheten för studerande från introduktionsprogram att erhålla det högre bidraget håller på att fasas ut. Utgifterna har beräknats med utgångspunkt ifrån studerande som beviljades det högre bidraget innan 1 februari 2024 eller enligt övergångsregler.

Studiebidrag, utgifter, miljoner kronor, 2024 – 2028

År	2024 Utfall	2025 Prognos	2026 Beräknat	2027 Beräknat	2028 Beräknat
Generellt bidrag	13 231,8	13 959,5	13 976,2	14 054,5	14 337,0
Högre bidraget	2 035,9	1 914,5	1 634,6	1 571,2	1 594,9
kompetenshöjande studier	1 618,7	1 570,2	1 318,1	1 280,6	1 313,3
repetition	205,2	194,2	185,3	164,9	156,0
komplettering m.m. 20-24 år	48,9	53,4	52,6	49,6	48,5
pedagogisk utbildning	63,6	71,5	72,4	75,1	77,0
20-24 år från introduktionspgm	99,5	25,2	6,2	1,0	0,0
Totalt	15 267,7	15 874,0	15 610,8	15 625,7	15 931,9

Tilläggsbidrag

Antalet studerande med barn som får tilläggsbidrag under prognosperioden har beräknats som en andel av det totala antalet med studiemedel, på grundskole- och gymnasienivå respektive eftergymnasial nivå. Under 2024 var det ungefär 33 procent av studiemedelstagarna på grundskole- och gymnasienivå som fick tilläggsbidrag. Motsvarande siffra på eftergymnasial nivå var 14 procent.

Tilläggsbidrag, miljoner kronor, 2024 – 2028

År	2024 Utfall	2025 Prognos	2026 Beräknat	2027 Beräknat	2028 Beräknat
Tilläggsbidrag	646,6	697,0	685,0	690,0	709,0

Statlig ålderspensionsavgift för studiebidrag

Pensionsgrundande belopp har beräknats som 138 procent av det studiebidrag som betalas ut. Pensionsavgifterna har sedan beräknats som 18,5 procent av det pensionsgrundande beloppet. Därefter medräknas den reglering av inbetalda pensionsavgifter som görs tre år i efterhand. Även den ränta som uppkommer är inräknad. För 2025 är regleringsbeloppet och den preliminära inbetalningen av pensionsavgifter fastställda.

Statlig ålderspensionsavgift för studiebidrag, miljoner kronor, 2024 – 2028

År	2024 Utfall	2025 Prognos	2026 Beräknat	2027 Beräknat	2028 Beräknat
Pensionsgrundande belopp	-	-	21 543,0	21 563,4	21 985,9
Beräknade pensionsavgifter	4 089,8	4 152,2	3 985,4	3 989,2	4 067,4
Regleringsbelopp	-454,0	-496,4	-379,0	-227,0	-131,0
Statlig ÅP-avgift	3 635,7	3 655,8	3 606,4	3 762,2	3 936,4

3.3 Omställningsstudiestöd (Anslag 15 1:3)

Syftet med omställningsstudiestödet är att förbättra möjligheterna för vuxna att finansiera studier som stärker deras ställning på arbetsmarknaden. Stödet kan lämnas till personer som är etablerade och väl förankrade på arbetsmarknaden. Anslaget är uppdelat i tre anslagsposter; omställningsstudiebidrag för offentliganställda respektive privatanställda samt statlig ålderspensionsavgift för omställningsstudiebidrag.

Anslagsbelastning

Anslagsförbrukning, miljoner kronor, 2024 – 2028

År	2024 Utfall	2025 Prognos	2026 Beräknat	2027 Beräknat	2028 Beräknat
Bidrag offentliganställda	417,2	821,0	612,0	509,0	395,0
Bidrag privatanställda	660,3	1 179,0	870,0	764,0	592,0
Statlig ÅP-avgift	260,0	447,0	74,5	0,0	0,0
Anslagsförbrukning	1 337,6	2 447,0	1 556,5	1 273,0	987,0

Under 2024 förbättrades handläggningstakten och handläggningstiden har successivt kortats. Utvecklingen av systemstödet har effektiviserat handläggningen. Den kortare handläggningstiden innebär att fler sökande får besked i tid och kan studera med omställningsstudiestöd. Med andra ord bidrar den kortare handläggningstiden till en högre beviljningsgrad. Den 1 januari 2025 trädde regelförenklingar i kraft som kommer att tillämpas först på ansökningar inkomna från och med den 1 april 2025 och som avser studiestart från och med det andra kalenderhalvåret 2025. Regelförenklingarna kommer att bidra till att ytterligare effektivisera administrationen av omställningsstudiestöd.

Under 2025 är CSN väl resurssatt inom administrationen av omställningsstudiestöd vilket gör att myndigheten kan hantera inflödet av ansökningar och övrig efterfrågan från de studerande på ett bra sätt. Prognosen bygger dock på antaganden om ett visst antal sökande under 2025. Om antalet sökande kraftigt skulle avvika från de antaganden som prognosen bygger på kommer nyttjandet av sakanslaget att påverkas liksom administrationen och handläggningen. Prognosen förutsätter att Försäkringskassan, inför ansökansomgången som öppnar den 1 oktober 2025, kommer ner till en handläggningstid för fastställande av årlig inkomst på 7 dagar enligt den ursprungliga överenskommelsen.

Utgiftsprognosen från och med 2026 har beräknats utifrån att CSN ännu inte fått extra medel. Om ytterligare medel inte tillförs för administration av omställningsstudiestöd 2026 – 2028 måste antalet handläggare minskas från och med första kvartalet 2026. Det kommer att påverka takten i handläggningen och leda till att handläggningstiderna åter blir längre. Under 2026 kommer utbetalade belopp dock inte påverkas fullt ut eftersom en del av de utbetalade beloppen beslutas under 2025.

Under 2027 kommer effekterna av minskade anslag för administration av omställningsstudiestöd att slå igenom fullt ut även avseende utbetalade belopp. Om antalet sökande fortsätter att vara i nivå med dagens söktryck kommer handläggningstiderna att förlängas ytterligare jämfört med 2026. Antalet sökande som väntar länge på beslut kommer att öka eftersom myndigheten kommer ha med sig en balans av ansökningar inkomna under 2026 som behöver handläggas under 2027, utöver de ansökningar som inkommer under 2027.

Om CSN inte tillförs extra medel 2026 – 2028 kommer CSN inte kunna upprätthålla en rimlig handläggningstakt och handläggningstiderna kommer återigen att bli långa och de sökande får inte besked innan studiestart. Sammantaget påverkar detta hur mycket som betalas ut av sakanslaget. Om CSN får äskat anslag är bedömningen att nyttjandet av anslaget istället skulle uppgå till 2 426 miljoner kronor under 2026. För 2027 och 2028 är motsvarande siffror 1 826 miljoner kronor respektive 2 048 miljoner kronor.

Av de ansökningar som hittills beviljats avser merparten studier på yrkeshögskola eller universitet/högskola.

Antal personer med omställningsstudiestöd, 2024 – 2028

År	2024 Utfall	2025 Prognos	2026 Beräknat	2027 Beräknat	2028 Beräknat
Omställningsstudiestöd	12 427	18 000	14 000	11 500	8 500

Omställningsstudiebidrag för offentliganställda

Anslagsposten belastas av utgifter för omställningsstudiebidrag till studerande som förvärvsarbetar eller senast har förvärvsarbetat huvudsakligen i offentlig sektor. Under prognosperioden 2025 – 2028 beräknas ungefär 40 procent av total utbetalning av omställningsstudiebidrag avse offentliganställda, vilket baseras på utfallet under 2023 och 2024.

Bidrag offentliganställda, miljoner kronor, 2024 – 2028

År	2024 Utfall	2025 Prognos	2026 Beräknat	2027 Beräknat	2028 Beräknat
Bidrag offentliganställda	417,2	821,0	612,0	509,0	395,0

Omställningsstudiebidrag för privatanställda

Anslagsposten belastas av utgifter för omställningsstudiebidrag till studerande som förvärvsarbetar eller senast har förvärvsarbetat huvudsakligen i privat sektor. Under prognosperioden 2025–2028 beräknas ungefär 60 procent av total utbetalning av omställningsstudiebidrag avse privatanställda, vilket baseras på utfallet under 2023 och 2024.

Bidrag privatanställda, miljoner kronor, 2024 – 2028

År	2024 Utfall	2025 Prognos	2026 Beräknat	2027 Beräknat	2028 Beräknat
Bidrag privatanställda	660,3	1 179,0	870,0	764,0	592,0

Statlig ÅP-avgift för omställningsstudiebidrag

Avsättningen för den statliga ålderspensionsavgiften är ungefär 10,21 procent av utbetalt omställningsstudiebidrag. Det skiljer sig från hur studiemedlets pensionsavgift beräknas. Detta för att omställningsstudiestödet ska harmonisera med andra liknande skattepliktiga ersättningar. För 2025 är den preliminära inbetalningen av pensionsavgifter beslutad. I prognosen för pensionsavgifterna har medräknats den reglering av inbetalda pensionsavgifter som görs tre år i efterhand. Ett stort preliminärt negativt regleringsbelopp från 2024 medför att det inte beräknas bli några utgifter som belastar anslagsposten 2027. Detsamma gäller för år 2028, vilket baseras på ett prognostiserat regleringsbelopp för år 2025.

Statlig ålderspensionsavgift för omställningsstudiebidrag, miljoner kronor, 2024 – 2028

År	2024 Utfall	2025 Prognos	2026 Beräknat	2027 Beräknat	2028 Beräknat
Beräknade pensionsavgifter	-	-	151,5	130,0	100,8
Regleringsbelopp	0,0	0,0	-77,0	-157,0	-253,0
Statlig ÅP-avgift	260,0	447,0	74,5	0,0	0,0

3.4 Statens utgifter för räntor på studielån (Anslag 15 1:4)

Anslaget är uppdelat i två anslagsposter; Statens utgifter för räntor på studielån och Statens utgifter för räntor på återkrav.

Anslagsbelastning

Anslagsförbrukning, miljoner kronor, 2024 – 2028

År	2024 Utfall	2025 Prognos	2026 Beräknat	2027 Beräknat	2028 Beräknat
Räntor på studielån	1 261,6	2 298,7	2 774,7	2 835,8	2 850,8
Räntor på återkrav	20,1	10,1	8,9	11,1	14,8
Anslagsförbrukning	1 281,6	2 308,8	2 783,6	2 846,9	2 865,7

Statens utgifter för räntor på studielån

Utgifterna på anslaget har beräknats med utgångspunkt ifrån den räntemodell som infördes 2023. Räntemodellen innebär att samtliga låntagare med lån efter 1988, det vill säga både befintliga och kommande låntagare, betalar ett påslag på räntan som finansierar både äldre och kommande kreditförluster. Beloppet sätts i relation till den totala lånefordran och ett påslag av ränta beräknas för att täcka den samlade förlusten.

CSN:s upplåningsränta för studielån i Riksgäldskontoret, 2024 – 2028

År	Räntesats ¹	
2024	1,14	Fastställd
2025	2,23	Fastställd
2026	2,42	Prognos
2027	2,23	Prognos
2028	2,12	Prognos

¹ Denna räntesats innehåller inte påslag eller subvention.

Räntesatsen för CSN:s upplåning av studielån i Riksgäldskontoret beräknas som ett icke-vägt genomsnitt av alla räntor under en treårsperiod på Riksgäldskontorets emissioner av statsobligationer och statsskuldväxlar.²³ De räntesatser som använts från och med 2026 har CSN beräknat med utgångspunkt från prognoser på statsobligationer och statsskuldväxlar från Konjunkturinstitutet. Med utgångspunkt ifrån denna ränta beräknas sedan räntepåslag och räntesubvention.

Räntor på studielån, miljoner kronor, 2024 – 2028

År	2024 Utfall	2025 Prognos	2026 Beräknat	2027 Beräknat	2028 Beräknat
Ingående lånestock	272 806,5	287 394,4	304 872,9	322 481,8	339 747,3
Utgående lånestock	287 394,4	304 872,9	322 481,8	339 747,3	356 842,2
Räntebelopp bas, till Riksgälden	3 188,8	6 617,9	7 614,0	7 407,3	7 406,4
Räntebelopp påslag	1 674,6	1 780,6	1 887,8	1 993,0	2 096,2
Räntesubvention (cirka 30 procent)	1 459,0	2 519,5	2 850,5	2 820,1	2 850,8
Periodiseringar	-197,4	-220,8	-75,8	15,7	0,0
Ränteutgift studielån	1 261,6	2 298,7	2 774,7	2 835,8	2 850,8

Inbetalningar och avskrivningar minskar skuldstocken, som emellertid främst förändras genom nya utbetalningar av lån. I följande tabell redovisas den beräknade utbetalningen av lån.

Utbetalning av lån, miljoner kronor, 2024 – 2028

År	2024 Utfall	2025 Prognos	2026 Beräknat	2027 Beräknat	2028 Beräknat
Grundlån	24 723,5	26 115,3	26 087,9	26 258,7	26 798,9
Tillägglån	1 990,9	2 097,1	2 086,7	2 097,8	2 138,7
Merkostnadslån	1 267,7	1 262,6	1 271,1	1 300,7	1 342,3
Omställningsstudielån	156,1	283,0	201,0	169,0	130,0
Summa lån	28 138,2	29 757,8	29 646,7	29 826,2	30 409,9

Kreditreserven

Genom den räntemodell som infördes 2023 utgörs avsättningarna till kreditreserven av det räntepåslag som ska finansiera både äldre och kommande kreditförluster. Utflödet från kreditreserven utgörs av avskrivningar av kapital och kapitaliserad ränta för lån tagna efter 1988 samt för avskrivningar av kapital för återkrav av dessa lån.

²³ Nominella statsobligationer och statsskuldväxlar (exklusive statsskuldväxlar med 3-månaders löptid).

Kreditreserven, miljoner kronor, 2024 – 2028

År	2024 Utfall	2025 Prognos	2026 Beräknat	2027 Beräknat	2028 Beräknat
Ingående balans	966,1	2 004,8	3 215,8	4 539,5	5 988,5
Tillförda medel från kapitaliserat räntepåslag ¹	409,6	423,9	471,9	498,3	524,0
Tillförda medel från inbetalt räntepåslag av låntagare ¹	757,5	810,2	849,6	896,9	943,3
Tillförda medel från anslagsposten 'Statens utgifter för räntor på studielån' ¹	507,5	573,6	566,3	597,9	628,8
Uttag medel för avskrivningar	-652,9	-656,5	-659,7	-662,9	-676,0
Ränta kreditreserv	17,0	59,8	95,6	118,8	144,7
Utgående balans	2 004,8	3 215,8	4 539,5	5 988,5	7 553,3

¹ I föregående budgetunderlag var de tre posterna för tillförda medel redovisade och summerade under benämningen 'Räntebelopp påslag'.

Statens utgifter för räntor på återkrav

Anslagsposten belastas med ränteutgifter för återkravsfordringar på lån tagna efter 1988. CSN:s upplåning av återkravsfordringar i Riksgäldskontoret uppgick vid utgången av 2024 till 547 miljoner kronor. Räntan för återkravsskulden är helt anslagsfinansierad och räntesatsen baseras på Riksbankens styrränta. Den styrränta CSN använt i beräkningarna är baserad på prognoser från Konjunkturinstitutet.

CSN:s upplåningsränta i Riksgäldskontoret på lån för återkrav, 2024 – 2028

År	Räntesats	
2024	3,62	Årsgenomsnitt
2025	1,79	Prognos
2026	1,50	Prognos
2027	1,78	Prognos
2028	2,27	Prognos

Utgiftsprognosen för anslagsposten följer ungefär den beräknade utvecklingen av räntesatsen.

Statens utgifter för räntor på återkrav, miljoner kronor, 2024 – 2028

År	2024 Utfall	2025 Prognos	2026 Beräknat	2027 Beräknat	2028 Beräknat
Räntor på återkrav	20,1	10,1	8,9	11,1	14,8

3.5 Bidrag till kostnader vid viss gymnasieutbildning och vid viss föräldrautbildning i teckenspråk (Anslag 15 1:5)

Särskilda insatser för döva och hörselskadade elever och elever vid Rh-anpassad²⁴ utbildning (Rg-bidrag)

Rg-bidraget betalas ut till ungdomar för gymnasiestudier för döva, hörselskadade eller svårt rörelsehindrade vid riksgymnasieskolor. Rg-bidraget ska täcka utgifter för skäligen levnadskostnader och ges till ungdomar som bor tillfälligt på en

²⁴ Rh-anpassad betyder 'anpassad till rörelsehindrade'.

utbildningsort. Bidraget lämnas antingen för att pendlingsavståndet till deras ordinarie bostad är för långt eller för att det finns andra särskilda skäl att den studerande ska bo på utbildningsorten under utbildningstiden. Förutom för boende får eleven bidrag även för kost, dagliga transporter, resor till hemorten, ledsagare eller andra merkostnader på grund av elevens funktionsnedsättning.

Antalet elever med Rg-bidrag uppgick till 273 under 2024, vilket är en minskning med 7 elever jämfört med 2023. Genomsnittsbeloppet ökade kraftigt till följd av den höjda resekostnadsersättningen, från 18 kronor mil till 25 kronor mil, som gäller från och med år 2024. Även de kommande åren prognostiseras svagt minskande antal elever med Rg-bidrag medan den genomsnittliga utgiften per elev beräknas öka till följd av inflationen.

Antal elever med Rg-bidrag, 2024 – 2028

År	2024 Utfall	2025 Prognos	2026 Beräknat	2027 Beräknat	2028 Beräknat
Antal elever	273	270	265	260	255

Utgift för Rg-bidrag, miljoner kronor, 2024 – 2028

År	2024 Utfall	2025 Prognos	2026 Beräknat	2027 Beräknat	2028 Beräknat
Rg-bidrag	42,0	41,4	41,0	41,2	41,6

3.6 Studiestartsstöd (Anslag 15 1:7)

Anslaget får användas för utgifter för studiestartsstöd och tilläggsbidrag. Studiestartsstödet är inte pensionsgrundande. Målgruppen för studiestartsstödet är arbetslösa som är minst 25 år och som har kort tidigare utbildning. Det är kommunerna som rekryterar och beslutar om målgruppen.

Anslagsbelastning

Anslagsförbrukning, miljoner kronor, 2024 – 2028

År	2024 Utfall	2025 Prognos	2026 Beräknat	2027 Beräknat	2028 Beräknat
Studiestartsstöd	240,3	264,9	0,0	0,0	0,0
Tilläggsbidrag	17,8	18,1	0,0	0,0	0,0
Anslagsförbrukning	258,1	283,0	0,0	0,0	0,0

Prognosen för 2025 är 283 miljoner kronor och utgår ifrån att vissa kommuner inte kommer att använda hela sitt anslag och att omfördelningen inte kommer att bli fullt optimal under 2025. Från och med 2026 tar prognosen hänsyn till budgetpropositionen för 2025 (prop. 2024/25:1), avseende att studiestartsstödet ska vara helt avvecklat till den 1 januari 2026. Prognosen blir därmed 0 mnkr.

Antal personer med studiestartsstöd, 2024 – 2028

År	2024 Utfall	2025 Prognos	2026 Beräknat	2027 Beräknat	2028 Beräknat
Studiestartsstöd	4 224	4 800	0	0	0

3.7 Återbetalning

I detta avsnitt görs prognoser över antalet låntagare och belopp för perioden 2025 – 2028.

Samtliga lånetyper

I tabellerna nedan visas en sammanställning av de olika lånetyperna för att ge en samlad bild över antalet lån samt hur CSN prognostiserar samtliga förändringar för lånen till och med 2028. Antalet lån beräknas öka.

Antal lån, alla lånetyper, 2024 – 2028

År	2024 Utfall	2025 Prognos	2026 Beräknat	2027 Beräknat	2028 Beräknat
Återbetalningsskyldiga	1 522 670	1 531 977	1 547 000	1 560 800	1 580 900
Inte återbetalningsskyldiga ¹	266 480	284 351	292 000	295 000	293 000
Summa	1 789 150	1 816 328	1 839 000	1 855 800	1 873 900

¹ Med 'Inte återbetalningsskyldiga' menas de låntagare som är i studier eller som vid ingången av ett kalenderår fått studiestöd någon gång under de senaste sex månaderna och som inte blivit återbetalningsskyldiga efter någon tidigare studieperiod.

Skuldstocken för annuitetslån ökar mer än minskningen inom lånetyperna studielån och studiemedel.

Låntagarnas skuld den 31 december, samtliga lån, miljarder kronor, 2024 – 2028¹

År	2024 Utfall	2025 Prognos	2026 Beräknat	2027 Beräknat	2028 Beräknat
Studiemedel	0,41	0,32	0,24	0,18	0,13
Studielån	18,48	16,45	14,66	13,02	11,50
Annuitetslån	269,64	289,84	309,46	328,31	346,81
Summa	288,53	306,61	324,36	341,51	358,44

¹Inklusive uppsagda lån, exklusive återkravsskuld.

Hur många låntagare som finns netto framgår av nedanstående tabell där varje låntagare endast finns i en grupp beroende på vilka lånekombinationer som låntagaren har.

Antal låntagare netto den 1 januari, lånekombinationer samtliga lån, 2024 – 2028

År	2024 Utfall	2025 Prognos	2026 Beräknat	2027 Beräknat	2028 Beräknat
Enbart studiemedel	18 495	16 737	14 500	12 500	10 500
Enbart studielån	130 796	118 338	107 000	97 000	88 000
Enbart annuitetslån	1 571 405	1 627 011	1 673 000	1 712 000	1 750 000
Studiemedel och studielån	5 385	4 946	4 600	4 300	4 100
Studiemedel och annuitetslån	563	433	330	250	180
Studielån och annuitetslån	26 864	23 339	20 500	18 000	16 000
Alla tre lånetyperna	478	434	390	350	320
Uppsagt lån	2 571	2 497	2 400	2 300	2 300
Summa	1 756 557	1 793 735	1 822 720	1 846 700	1 871 400

Studiemedel före 1989

Antal återbetalningsskyldiga låntagare med studiemedel, 2024 – 2028

År	2024 Utfall	2025 Prognos	2026 Beräknat	2027 Beräknat	2028 Beräknat
Antal	24 719	21 265	18 440	16 140	14 185

Antalet låntagare med lånetypen studiemedel har de senaste två åren minskat med 4 200 respektive 3 500 genom slutbetalningar och avskrivningar. Minskningstakten beräknas successivt avta till 2 000 vid ingången av år 2028.

I tabellen nedan visas hur låntagarnas skulder beräknas minska vid ett antagande om att regleringstalet blir 1,02 (skuldjustering). Detta motsvarar en ökning av konsumentprisindex med två procent per år. Det är möjligt att konvertera studiemedel till studielån eller annuitetslån.

Låntagarnas skuld, studiemedel, miljarder kronor, 2024 – 2028

År	2024 Utfall	2025 Prognos	2026 Beräknat	2027 Beräknat	2028 Beräknat
Skuld vid årets början	0,51	0,41	0,32	0,24	0,18
Konvertering	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Inbetalning	-0,06	-0,04	-0,03	-0,03	-0,02
Avskrivning	-0,05	-0,05	-0,05	-0,04	-0,04
Skuldjustering	0,01	0,01	0,01	0,00	0,00
Skuld vid årets slut	0,41	0,32	0,24	0,18	0,13

Studielån mellan 1989 och den 30 juni 2001

Antal återbetalningsskyldiga låntagare med studielån, 2024 – 2028

År	2024 Utfall	2025 Prognos	2026 Beräknat	2027 Beräknat	2028 Beräknat
Antal	164 163	144 849	126 800	109 950	94 900

Antalet låntagare med lånetypen studielån beräknas minska med 15 000 – 18 000 per år genom slutbetalningar. Det förekommer även konverteringar från studielån till annuitetslån.

Låntagarnas skuld, studielån, miljarder kronor, 2024 – 2028¹

År	2024 Utfall	2025 Prognos	2026 Beräknat	2027 Beräknat	2028 Beräknat
Skuld vid årets början	20,77	18,48	16,49	14,70	13,06
Konvertering	-0,03	-0,01	-0,01	-0,01	-0,01
Inbetalning	-2,09	-1,82	-1,58	-1,36	-1,17
Avskrivning ²	-0,41	-0,48	-0,51	-0,52	-0,54
Ränta	0,24	0,32	0,31	0,25	0,20
Skuld vid årets slut	18,48	16,49	14,70	13,06	11,54

¹Inklusive uppsagda lån, exklusive återkravsskuld

²Inklusive skuldförändring på grund av återkrav

Sammanläggningar mellan studielån och annuitetslån minskar. Fortfarande förekommer konverteringar från studiemedel till studielån.

Annuitetslån efter den 30 juni 2001

Antal låntagare med annuitetslån, 2024 – 2028

År	2024 Utfall	2025 Prognos	2026 Beräknat	2027 Beräknat	2028 Beräknat
Återbetalningsskyldiga	1 334 344	1 366 401	1 402 300	1 435 200	1 472 200
Inte återbetalningsskyldiga ¹	266 480	284 351	292 000	295 000	293 000
Summa	1 600 824	1 650 752	1 694 300	1 730 200	1 765 200

¹ Med 'Inte återbetalningsskyldiga' menas de låntagare som är i studier eller som vid ingången av ett kalenderår fått studiestöd någon gång under de senaste sex månaderna och som inte blivit återbetalningsskyldiga efter någon tidigare studieperiod.

Antalet låntagare med annuitetslån ökar genom att de nya låntagarna är fler än dem som slutbetalar sina lån. Ökningstakten perioden 2026 – 2028 beräknas variera mellan 35 000 och 44 000 låntagare per år.

Låntagarnas skuld, annuitetslån, miljarder kronor, 2024 – 2028¹

År	2024 Utfall	2025 Prognos	2026 Beräknat	2027 Beräknat	2028 Beräknat
Skuld vid årets början	251,85	269,64	289,85	309,47	328,32
Utlåning	28,14	29,76	29,65	29,83	30,41
Konvertering	0,04	0,03	0,02	0,02	0,01
Inbetalning	-13,07	-13,98	-15,03	-16,08	-17,07
Avskrivning ²	-0,52	-0,54	-0,57	-0,61	-0,63
Ränta	3,19	4,94	5,55	5,69	5,78
Skuld vid årets slut	269,64	289,85	309,47	328,32	346,82

¹ Inklusive uppsagda lån, exklusive återkravsskuld

² Inklusive skuldförändring på grund av återkrav

4. Ekonomiska villkor

4.1 Översikt över verksamhetens finansiering

Anslag (miljoner kronor)	2024 Utfall	2025 Prognos	2026 Beräknat	2027 Beräknat	2028 Beräknat
Utgiftsområde 15					
1:1 Studiehjälp	4 352,0	4 497,9	4 557,3	4 607,3	4 610,4
Anslagspost 1	4 212,8	4 277,2	4 327,8	4 373,4	4 372,0
Anslagspost 2	139,2	220,7	229,6	234,0	238,4
1:2 Studiemedel	19 550,0	20 226,7	19 902,3	20 077,9	20 577,2
Anslagspost 1 ¹	13 231,8	13 959,5	13 976,2	14 054,5	14 337,0
Anslagspost 2	2 035,9	1 914,5	1 634,6	1 571,2	1 594,9
Delpost 2	1 618,7	1 570,2	1 318,1	1 280,6	1 313,3
Delpost 3	205,2	194,2	185,3	164,9	156,0
Delpost 5	48,9	53,4	52,6	49,6	48,5
Delpost 7	63,6	71,5	72,4	75,1	77,0
Delpost 8	99,5	25,2	6,2	1,0	0,0
Anslagspost 3	3 635,7	3 655,8	3 606,4	3 762,2	3 936,4
Anslagspost 4	646,6	697,0	685,0	690,0	709,0
1:3 Omställningsstudiestöd	1 337,6	2 447,0	1 556,5	1 273,0	987,0
Anslagspost 1	417,2	821,0	612,0	509,0	395,0
Anslagspost 2	660,3	1 179,0	870,0	764,0	592,0
Anslagspost 3	260,0	447,0	74,5	0,0	0,0
1:4 Statens utgifter för räntor på studielån	1 281,6	2 308,8	2 783,6	2 846,9	2 865,7
Anslagspost 1	1 261,6	2 298,7	2 774,8	2 835,8	2 850,8
Anslagspost 2	20,1	10,1	8,9	11,1	14,8
1:5 Bidrag till kostnader vid viss gymnasieutbildning och viss föräldrautbildning i teckenspråk	42,0	41,4	41,0	41,2	41,6
Anslagspost 1	42,0	41,4	41,0	41,2	41,6
1:7 Studiestartsstöd	258,1	283,0	0,0	0,0	0,0
Anslagspost 1	258,1	283,0	0,0	0,0	0,0
1:8 Centrala studiestödsnämnden m.m.	1 159,2	1 204,7	1 212,4	1 246,5	1 256,8
Anslagspost 1 ²	1 159,2	1 204,7	1 212,4	1 246,5	1 256,8
Summa	27 980,5	31 009,5	30 053,1	30 092,8	30 338,7

¹ Anslagsposten får även användas för utgifter för retroaktiva utbetalningar av vissa former av studiestöd som har upphört enligt regleringsbrev.

² Prognoserna för 2025 – 2028 är lika med anslagsprognoserna för perioden från inrapporteringsystemet Hermes med tillägg för anslagsäskanden.

4.2 Redovisning av inkomster

Inkomstkälla (miljoner kronor)	2024 Utfall	2025 Prognos	2026 Beräknat	2027 Beräknat	2028 Beräknat
2340 Räntor på studielån	20,58	34,00	35,00	36,00	37,00
2342 Ränteinkomster på återkrav m.m.	20,58	34,00	35,00	36,00	37,00
2562 Administrativa avgifter	780,94	791,22	797,44	803,27	807,82
2800 Övriga inkomster av statens verksamhet	0,31	-	-	-	-
116 Övriga inkomster	0,31	-	-	-	-
4300 Återbetalning av studielån	261,80	366,12	367,11	363,60	363,09
4312 Återbetalning av allmänna studielån	0,13	0,12	0,11	0,10	0,09
4313 Återbetalning av studiemedel, varav	261,67	366,00	367,00	363,50	363,00
– studiemedelsavgifter	61,26	44,00	34,00	25,00	19,00
– konvertering nya lån	0,42	0,35	0,30	0,25	0,20
– återkrav av studiemedel	0,98	0,90	0,90	0,80	0,70
– återkrav av bidrag	199,00	320,75	331,80	337,45	343,10
Totalsumma	1 063,64	1 191,34	1 199,55	1 202,87	1 207,91

4.3 Verksamhetsinvesteringar

(tkr)	2024 Utfall	2025 Prognos	2026 Beräknat	2027 Beräknat	2028 Beräknat
Immateriella investeringar					
Datasystem, rättigheter m.m.	104 722	104 155	91 162	30 000	30 000
Materiella investeringar					
Maskiner, inventarier och installationer m.m.	415	1 000	1 000	1 000	1 000
Byggnader, mark och annan fast egendom	614	0	0	0	0
Summa verksamhetsinvesteringar	105 751	105 155	92 162	31 000	31 000
Finansiering					
Lån i Riksgäldskontoret (2 kap. 1 § kapitalförsörjningsförordningen)	105 751	105 155	92 162	31 000	31 000
Summa finansiering	105 751	105 155	92 162	31 000	31 000

I prognosen är inte verksamhetsinvesteringar som CSN äskat tillägg för medräknade. Om myndigheten får extra medel behöver tabellen över verksamhetsinvesteringar och tillika lånebehovet justeras.

4.4 Särskild information om verksamhetsinvesteringar

(tkr)	Totalt	Ack utfall	2025 Prognos	2026 Beräknat	2027 Beräknat	2028 Beräknat
Verksamhetsinvesteringar per objekt						
Hemustrustningslån	89 561	88 954	607	-	-	-
Omställningsstudiestöd	390 254	296 710	55 357	38 187	-	-
Ny utbetalningsmyndighet – CSN	59 900	9 592	24 749	25 559	-	-
Enklare verkställighet	41 689	19 754	21 935	-	-	-
Summa utgifter för investeringar	581 404	415 010	102 648	63 746	-	-
Finansiering						
Lån i Riksgäldskontoret (2 kap. 1 § kapitalförsörjningsförordningen)	490 160	332 439	96 559	61 162	-	-
Utgiftsområde 15 anslag 1:8	91 244	82 571	6 089	2 584	-	-
Summa finansiering	581 404	415 010	102 648	63 746	-	-
Varav investeringar i anläggningstillgångar						
Datasystem, rättigheter m.m.	490 160	332 439	96 559	61 162	-	-
Summa investeringar i anläggningstillgångar	490 160	332 439	96 559	61 162	-	-

CSN har fyra verksamhetsinvesteringar som överstiger 20 miljoner kronor. Totalt beräknas utgifterna för dessa investeringar att uppgå till 581 miljoner kronor fram till 2027. Cirka

490 miljoner kronor av dessa beräknas vara investeringar som finansieras med lån i Riksgälden.

- Under 2018 påbörjades utvecklingen av systemstödet för Hemustrustningslån och kostnaden beräknas till 90 miljoner kronor fram till och med 2025.
- Under 2021 påbörjades utveckling för omställningsstudiestöd som beräknas till 390 miljoner kronor fram till och med 2026. Det är lägre än tidigare beräknat och beror i huvudsak på att delar lyfts ut och utvecklas inom ramen för andra objekt.
- Utveckling för (UBM) påbörjades 2024 och ska vara klart till 2027 och avser utveckling och anpassning av CSN:s egna system och beräknas till totalt 60 miljoner kronor.
- Under 2024 påbörjades systemutveckling för att anpassa IT-system för att hantera enklare verkställighet som beräknas till 42 miljoner kronor fram till och med 2025.

4.5 Låneram och räntor för verksamhetsinvesteringar

(tkr)	2024 Utfall	2025 Prognos	2026 Beräknat	2027 Beräknat	2028 Beräknat
IB lån i Riksgäldskontoret	397 385	425 880	468 080	489 676	442 544
Nyupplåning	105 751	105 155	92 162	31 000	31 000
Amorteringar	77 256	62 955	70 566	78 132	79 384
UB lån i Riksgäldskontoret	425 880	468 080	489 676	442 544	394 160
Beslutad/föreslagen låneram	650 000	600 000	600 000	600 000	600 000
Ränteutgifter	15 606	10 151	11 114	10 995	9 934
Summa amorteringar och ränteutgifter	92 862	73 106	81 680	89 127	89 318
Finansiering av räntor och avskrivningar					
Utgiftsområde 15 anslag 1:8	92 862	73 106	81 680	89 127	89 318
Summa finansiering	92 862	73 106	81 680	89 127	89 318

CSN:s investeringar lånefinansieras via lån i Riksgäldskontoret. Investeringarna består i huvudsak av utveckling av IT-stöd för handläggning som tas upp som immateriella anläggningstillgångar.

CSN hemställer om en låneram på 600 miljoner kronor för 2026. Den utgående balansen 2026 beräknas uppgå till 490 miljoner kronor.

4.6 Räntekontokredit

(tkr)	2024 Utfall	2025 Prognos	2026 Beräknat	2027 Beräknat	2028 Beräknat
Maximalt utnyttjad räntekontokredit under året	0	0	0	0	0
Minsta behållning på räntekontot under året	37 677	0	0	0	0
Behållning på räntekonto i Riksgäldskontoret	109 038	75 000	75 000	75 000	75 000
Beslutad/föreslagen räntekontokredit	75 000	75 000	75 000	75 000	75 000

4.7 Övriga krediter i Riksgäldskontoret

(tkr)	2024 Utfall	2025 Prognos	2026 Beräknat	2027 Beräknat	2028 Beräknat
IB lån i Riksgäldskontoret ¹	273 323 381	288 179 559	305 904 571	323 793 800	341 340 308
Beräknad nyupplåning	28 910 005	31 599 512	32 190 929	32 633 408	33 300 971
Beräknad amortering	-14 053 827	-13 874 500	-14 301 700	-15 086 900	-15 924 000
UB lån i Riksgäldskontoret	288 179 559	305 904 571	323 793 800	341 340 308	358 717 279
Övrig kreditram ²	292 000 000	309 500 000	325 500 000	342 000 000	359 500 000
Kreditutnyttjande, genomsnitt (Övriga krediter)	280 751 471	297 042 065	314 849 186	332 567 054	350 028 794
Ränteantaganden, procent	1,14	2,23	2,42	2,23	2,12

¹ I de prognostiserade beloppen ingår kontot för studielån, kontot för upplåning av kapitaliserat räntepåslag och kontot för återkravsskulden. Även lån som tillhör omställningsstudiestödet har medräknats.

² Övrig kreditram för år 2024 och 2025 visar angiven kreditram enligt regleringsbrev. Övrig kreditram för år 2026 till och med 2028 visar CSN:s förslag på kreditram för studielån, vilket är den prognostiserade utgående balansen inklusive en marginal. Från och med 2023 medräknas också lån för kapitaliserat räntepåslag i låneramen för övriga krediter.

Övrig kreditram för år 2026 till och med 2028 visar CSN:s förslag på kreditram för studielån, vilket är den prognostiserade utgående balansen inklusive en marginal. Marginalen avser främst att täcka för att lånebehovet är större i slutet av november och i början av december än vid årsskiftet.

Vi gör studier möjligt.